

v evropské politice (5.2. – 11. 2. 2018)

Událost týdne:

7. února oznámila německá kancléřka Angela Merkelová (CDU) na tiskové konferenci po uzavření koaliční dohody mezi konzervativní unií CDU/CSU a sociálními demokraty (SPD), že dlouhou cestu ke koaliční smlouvě se vyplatilo podstoupit a dohoda velké koalice splňuje očekávání občanů. Podle šéfa SPD Martina Schulze je v dohodě patrný sociálnědemokratický rukopis a spokojenost s výsledkem vyjádřil i předseda CSU Horst Seehofer. O vzniku koalice rozhodne březnové vnitrostranické referendum SPD. Ke koaliční smlouvě je kritická opozice složená ze svobodných demokratů (FPD), Zelených a Alternativy pro Německo (AfD). Podle německých médií byla CDU neúspěšná v oblasti rozdělení resortů v nové vládě. Podle deníku Bild kancléřka „darovala vládu SPD“. SPD získají ministerstvo financí a zahraničí a CSU případně ministerstvo vnitra. Média označují za vítěze koaličních rozhovorů SPD, čímž vzrostla naděje, že vnitrostranické referendum schválí vznik vlády. Proti se však chystají hlasovat mladí demokraté SPD pod vedením Kevina Kühnera, jejichž organizace čítá kolem 75 000 členů a podporuje menšinovou vládu CDU. Později tentýž týden musela kancléřka obhajovat ústupky sociálním demokratům, jež učinila pro zajištění vzniku koalice. Největší kritiku ve své straně sklidila za přenechání ministerstva financí sociálním demokratům. V rozhovoru pro stanici ZDF dodala, že chce prosadit obsazení některých ze šesti ministerských postů mladými křesťanskými demokraty a ženami.

6. února rozeslala Evropská komise (EK) zemím EU návrh části dohody o brexitu. Dle listu Financial Times si chce EU nechat možnost omezit přístup Velké Británie na vnitřní trh, pokud poruší pravidla přechodného období. Cílem je zavést mechanismus, jež by dočasně mohl odebrat Británii výhody bez nutnosti čekat na rozhodnutí unijních soudů. Zveřejnění dokumentu EK zkritizoval britský ministr pro brexit David Davis. Podle něj dokument nezdvořile hrozí, že by EU mohla přechodné období Británii ukončit. Zastánci brexitu v Británii se obávají, že se země stane „vazalem EU“ a usilují o možnost odmítnout a posoudit nové zákony EU přijaté v přechodném období. O podrobnostech brexitu, jež by měl nastat 29. března 2019, se jednalo celý týden.

7. února podepsal polský prezident Andrzej Duda zákon umožňující potrestat připisování odpovědnosti Polsku za holocaust a další zločiny 2. sv. války spáchané nacisty. Zároveň se rozhodl poslat zákon k posouzení ústavnímu soudu, aby bylo potvrzeno, že norma neomezuje svobodu slova a její formulace nejsou vágní. Zklamání nad podepsáním zákona vyjádřil Izrael a USA. Zákon kritizuje i Ukrajina, jelikož norma dle ní zobrazuje Ukrajince jako kolaboranty s nacisty.

7. února potvrdil šéf německých sociálních demokratů (SPD) Martin Schulz, že po vnitrostranickém referendu odejde z čela strany a nahradí jej Andrea Nahlesová, šéfkyně poslanců strany. Schulz, který zažil velmi nestabilní rok ve straně, jež dosáhla v září ve volbách nejhoršího výsledku od 2. sv. války, nevstoupí vůbec do nové německé vlády. Schulz se vzdal vstupu do vlády, aby ukončil personální diskuzi ve straně a podpořil prosazení koaliční smlouvy. Současný ministr zahraničí Sigmar Gabriel (SPD) tak pravděpodobně ministrem zůstane.

10. února ovládla italské městečko Macerata manifestace proti rasismu a fašismu, jež byla svolána v reakci na extremistický útok na cizince tmavé pleti, který byl spáchán předchozí týden. Útočník tehdy postřelil několik osob v souvislosti s vraždou 18ti leté dívky, ze které je viněno několik Nigerijců. Manifestace navázala na akci v Miláně v době, kdy si Itálie připomínala oběti extremistického nacionalismu jugoslávských partyzánů z konce 2. sv. války.

Telegraficky:

- Dne 5. února začal v Bruselu proces s jediným přeživším podezřelým z teroristických útoků v Paříži v roce 2015 Salahem Abdeslamem.
- Dne 6. února odsouhlasila Evropská komise orientační kroky v rámci nové strategie pro západní Balkán, jež by k roku 2025 umožnila vstup Srbsku a Černé Hoře do EU.
- Dne 7. února jednal Evropský parlament o tom, co se stane s mandáty po britských zákonodárcích po brexitu, a odmítl vytvoření nadnárodních kandidátek společných pro celou Evropu, které by podnítily diskuzi o celoevropských tématech.

